

Xamkin osatoteutuksen toiminta ja tulokset

Aarni Ahtola, Päivi Auvinen, Hannele Lappalainen

TOTEEMI

TYÖSTÄ OPPIMASSA, TYÖHÖN

TOTEEMI

MIKÄ IHMEEN TOTEEMI?

TOTEEMI – Työstä oppimassa, työhön (2017–2019) on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama laaja verkostohanke, jonka tavoitteena on kokeilla ja kehittää uusia innovatiivisia toimintamalleja työssä ja korkeakoulussa tapahtuvan oppimisen yhdistämiseen.

Hankkeen toimijoina on 16 ammattikorkeakoulua ja kaksi yliopistoa.

Kuva 1. Toteemin logokimara.

MIKSI MUKANA?

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoululle, Xamkille, uutena ja tuoreena ammattikorkeakouluna, mukanaolo laajassa verkostohankkeessa TOTEEMI – Työstä oppimassa, työhön, oli tarkoituksenmukaista ja ajankohdaltaan sopiva. Xamk uudisti juuri tuolloin fuusion yhteydessä opetussuunnitelmansa.

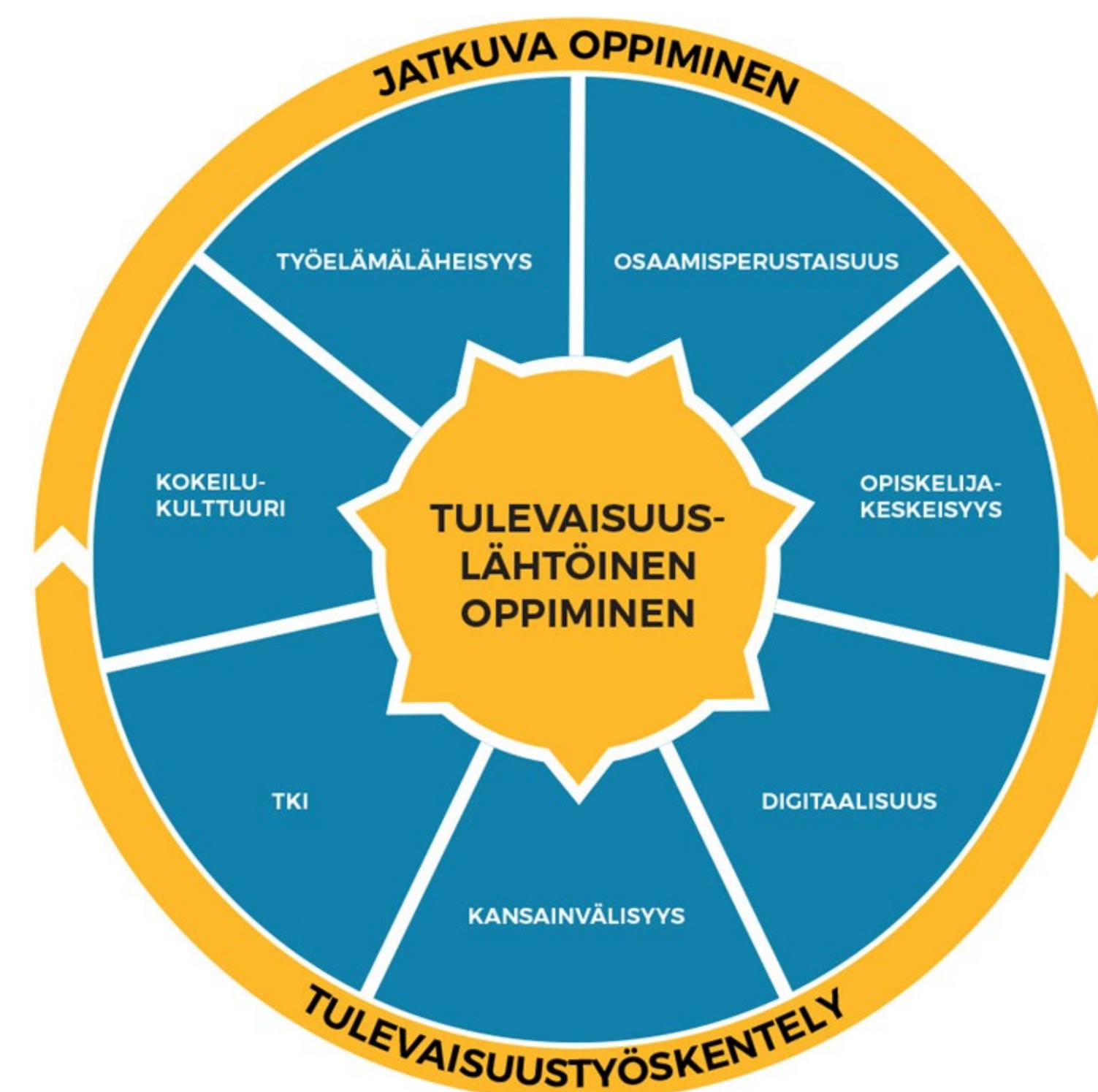
Uudet opetussuunnitelmat ovat osaamisperustaiset ja rakenteeltaan modulaariset. Opintokokonaisuudet eli moduulit on raken-

nettu työelämälähtöisistä osaamiskokonaisuuksista.

Xamkin pedagoginen kehittämisohjelma korostaa tulevaisuuslähtöistä oppimista, joka koostuu osaamisperustaisuudesta, työelämäläheisyydestä, opiskelijakeskeisyydestä, digitalisuudesta, kansainvälisyydestä, TKI-toiminnasta ja kokeilukulttuurista. Jatkuva oppiminen ja tulevaisuustyöskentely ovat osa Xamkin pedagogista ajattelua.

Kuva 2.

Tulevaisuuslähtöinen oppiminen.

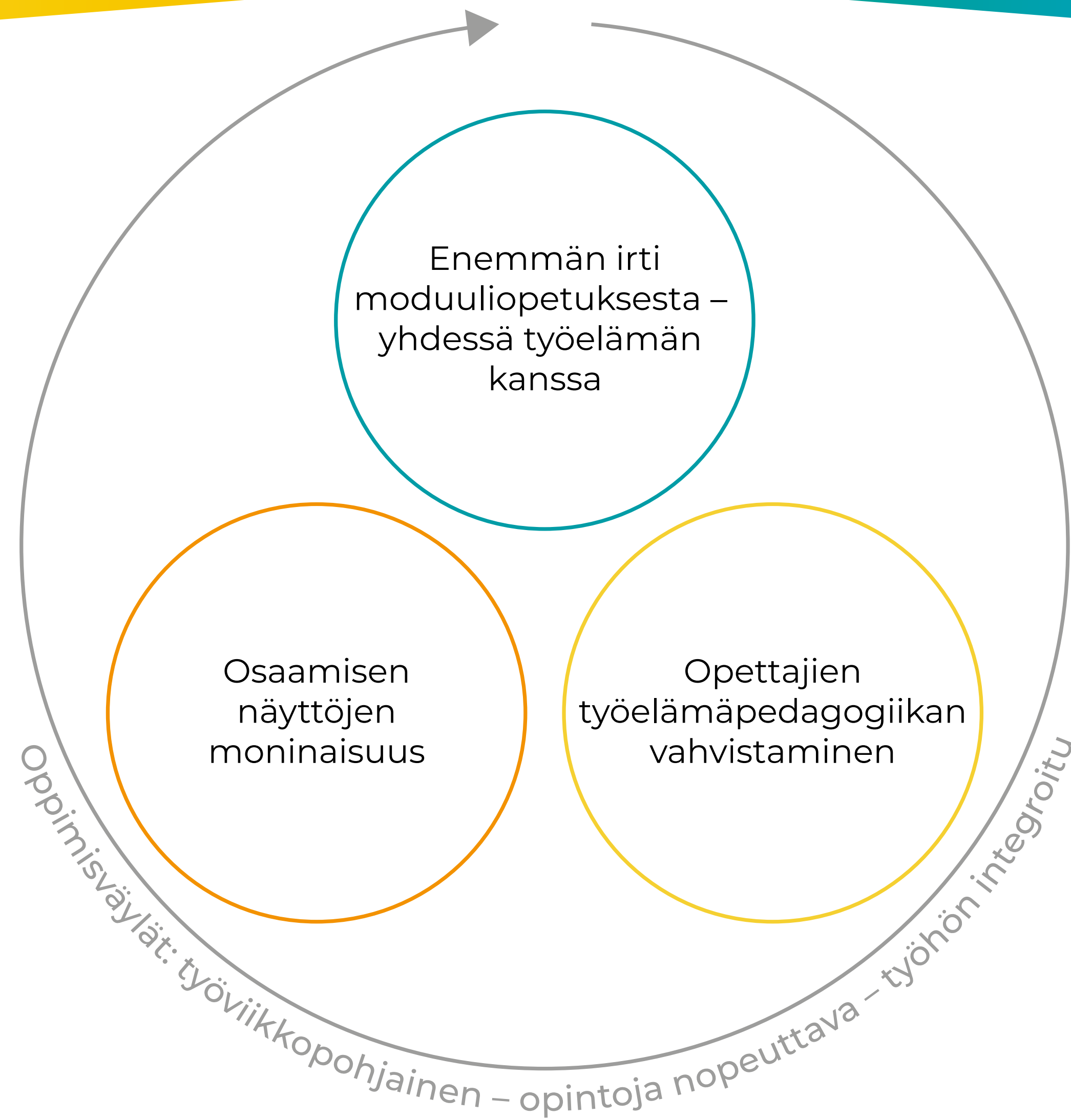
MITÄ TAVOITTELIMME?

Opetushallituksen uusi raportti (2019) Osaaminen 2035, joka perustuu Osaamisen ennakointifoorumin (OEF) ennakointiprosessiin, nostaa yleisten työelämätaitojen joukosta ongelmanratkaisutaidot, itseohjautuvuuden, kokonaisuuksien hallinnan ja luovuuden tärkeimmiksi tekijöiksi tulevaisuuden työelämäosaamisessa. Lisäksi raportti tuo esille modulaariset täsmäkoulutukset perinteisten tutkintokoulutusten rinnalle sekä erilaisten oppimisympäristöjen

mm. virtuaaliympäristöjen ja sidosryhmä- ja asiakasverkostoissa tapahtuvan oppimisen hyödyntämisen opetuksessa.

Voimme todeta, että Xamkin Toteemi-hankkeen osatoteutuksen vuonna 2017 suunnitellut tavoitteet vastaavat tulevaisuuden osaamistarpeisiin. Millä opetusmenetelmillä korkeakoulut pystyvät vahvistamaan opiskelijoiden edellä mainittuja geneerisiä taitoja?

Liiketalouden koulutukset Kouvolan ja Mikkelin kampuksilla tarttuivat haasteeseen ja lähtivät mukaan Toteemi-hankkeeseen. Osatoteutuksemme tavoitteena oli kokeilla koulutuksen ydinosamisen moduulien soveltuvuutta työelämäläheiseen oppimiseen, testata uudenlaisia osaamisen näyttötapoja ja vahvistaa opettajien työelämäpedagogista osaamista.

Kuva 3. Xamkin osatoteutus
Toteemi-hankkeessa.

MITÄ TEIMME?

Enemmän irti moduuliopetuksesta – yhdessä työelämän kanssa

Xamkin opetussuunnitelmien modulaarinen rakenne houkutteli kokeilemaan työelämäläheistä oppimista moduulien (opintokokonaisuuksien) näkökulmasta katsottuna. Opintojaksotasolla tapahtuvaa työn opinnollistamista oli kokeiltu jo aiemmissa hankkeissa. Pilotit osoittivat, että työn kautta hankittu osaaminen on pääsääntöisesti laaja-

alaista eikä se kohdistu vain yhden opintojakson tuottamaan osaamiseen. Haasteena nähtiin myös koko opettajakunnan sitouttaminen opinnollistamisprosessiin. Xamkin käytössä olevat oppimisväylät haluttiin ottaa myös pilottimme tarkkailun kohteiksi.

Työelämälähtöiset moduulit koostuvat kolmesta opintojaksosta, ja niiden tuottama osaaminen on huomattavasti laajempaa. Moduuli-

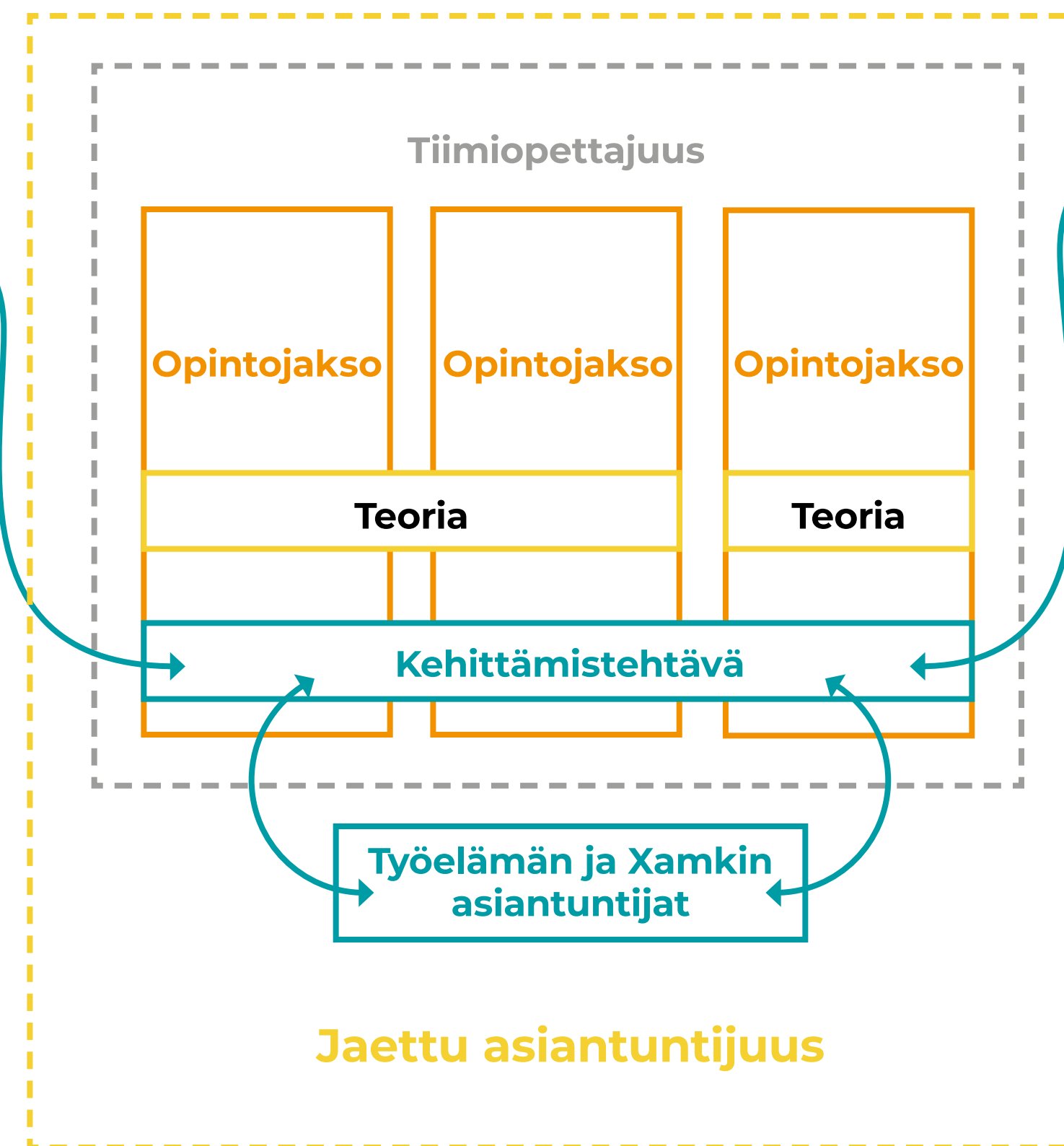
pilottien teoreettisena viitekehyksenä on käytetty opetuksen hallintojohtaja Eeva Kuoppalan kehittämää Xamkin työelämäpedagogista mallia.

Moduulipilottien suunnittelu-prosessi käynnistyi vuoden 2018 alussa Kouvolan ja Mikkelin liiketalouden yksiköissä. Suunnittelu eteni moduulien osaamistavoitteiden, opetusmenetelmien, työelämäkumppaneiden, osaamisen näyttöjen ja arviointikriteerien kautta opettajavalmennukseen.

Kuva 4. Xamkin työelämäpedagoginen malli (Kuoppala & Uotila 2017).

Työelämän toimeksianto

- Yritykset
- Organisaatiot
- Järjestöt
- TKI

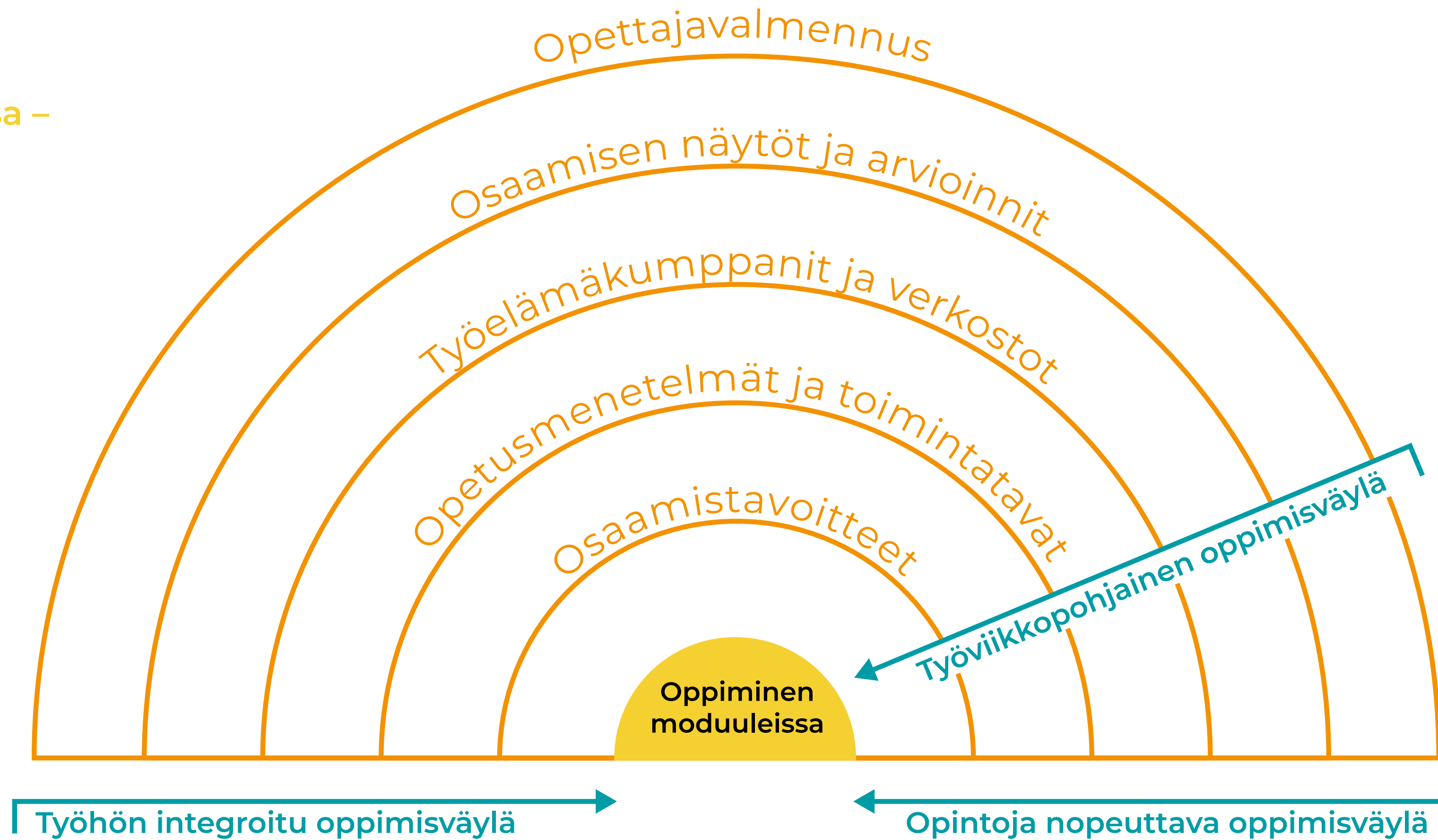

Tulokset

- Työelämän osaamistarpeita vastaava syväoppiminen
- Kehittämisosaaaminen
- Koulutuksen ja työelämän tiiviit yhteydet
- Aluevaikuttavuus

Case: Opi moduulissa –
teoriaa ja käytäntöä
sopivassa suhteessa

Kuva 5. Moduuli-
pilottien suunnittelu-
prosessin eteneminen.

Liiketalouden yksikkö Kouvola (LYK)

Kohdemoduuliksi Kouvolaan valittiin liiketalouden koulutuksen toiselta opintovuodelta Kannattava liiketoiminta. Opettajia tässä moduulissa oli neljä ja opiskelijoita 34.

Seuraavalla sivulla kuvataan tarkemmin päivätoteutuksena järjestetyn moduulin suunnittelua, toteutusta ja arviointia.

Jokaisella moduulin opettajalla oli ohjattavana noin kaksi ryhmää. Työelämäläheisen tehtävän vaikutus eri opintojaksojen (**Kannattavuus ja talouden suunnittelu, Henkilöstöjohtaminen ja työoikeus, Kansainvälinen liiketoiminta**) arviointiin oli noin 50 %. Tehtävän arvioinnissa käytettiin Xamkin AMK-opiskelijan osaamisen alkuvaiheen arviointi-

kehikkoa, jossa eri osa-alueiden osaaminen on määritelty arvosanoille 1, 3 ja 5. Opiskelijat saivat palautetta sekä ryhmä- että henkilökohtaisesti. **Kannattava liiketoiminta-moduulissa tehtiin toimeksiantajalle kyseiseen yritykseen ja sen toimialaan liittyvä markkina- ja kilpailuanalyysi.**

AJANKOHTA	OSALLISTUJAT	SISÄLTÖ
helmikuu	moduulin opettajat	ensimmäinen tapaaminen, Moodle-alusta moduulille
maaliskuu	moduulin opettajat	opintojaksojen toteutussuunnitelmat
huhtikuu	moduulin opettajat	syksyn työjärjestyksestä sopiminen
toukokuu–kesäkuu	opettajat	yhteistyöyritysten hankkiminen
toukokuu	opettajat	moduulin yhteisen tehtävän laadinta
elokuu	opettajat	syksyn ohjelman ja aloitustilaisuuden suunnittelu
elokuun loppu	opettajat ja opiskelijat	opintojaksot alkoivat
syyskuu	opiskelijat ja opettajat	tiimikoulutusta
syyskuun puoliväli	moduulin opiskelijat ja opettajat	aloitustilaisuus, yrityskumppaneiden esittely, moduulitehtävän ja arvioinnin esittely, opiskelijat ryhmiin, ohjaaja kullekin ryhmälle
syyskuu ja lokakuun alku	opiskelijat ja ohjaajat	tutustuminen kohdeyritykseen, tehtävän työstön aloitus, opiskelijoille kaksi kokonaista päivää viikossa tähän (10 viikkoa)
lokakuun puoliväli	opiskelijat ja ohjaajat	moduulityön välipalautte
marraskuun loppu	opiskelijat, ohjaajat, yritysten edustajia	tehtävän (raportti & video) palauttaminen, töiden esitykset
joulukuun alku	opiskelijat	oppimispäiväkirjan ja itsearviointilomakkeen palautus, myös tiimiarviointi
joulukuun puoliväli	opettajat ja ohjaajat	arvioinnin antaminen, työn raportti yritykselle.
joulukuu–tammikuu	opiskelijat, opettajat, työelämän edustajat	palautte kolmikannalta

Moduulin arviointi

Arviointiprosessiin osallistuivat:

- moduulin opettajatiimi
- työelämän toimiksiantajat
- opiskelijatiimit
- opiskelijat

Arvioinnissa käytettiin Xamkissa käytössä olevaa arviointikehikon pohjalta rakennettua osaamistavoitteisiin perustuvaa arviointimatriisia (tiedot, taidot ja työelämävalmiudet). Arviointi oli sekä summatiivista (kehittämis-tehtävä) että prosessiarviointia (oppimis-prosessi; oppimispäiväkirja, tiimi-/itsearviointi)

Kuva 6. LYKin moduulipilotin arvioinnin kohteet.

Kuva 7. Moduulityön raportin esitys toimeksiantajalle (Kukouri Mobile Entertainment) Kotkassa joulukuussa 2018. Kuvassa vasemmalta liiketalouden koulutuksen opiskelijat Aku Rundberg, Roope Pakkanen, Mehmet Turunç ja Tino Punkkinen, ohjaaja lehtori Pia Kaari ja yrittäjä Kim Soares.

Liiketalouden yksikkö Mikkelä (LYM)

Xamkin Mikkelin liiketalouden koulutuksessa (LYM) pilotoinnin kohteeksi valittiin Liiketoiminnan perustaidot -moduuli, joka koostui kolmesta viiden opintopisteen laajuisesta opintojaksosta (**Yritystoiminta ja yrittäjyys, Yrityksen talous ja Asiakaslähtöinen markkinointi**). Moduuli ajoittui täysin verkossa opiskelevan ryhmän opintojen alkuun syksyllä 2018. Halusimme mahdollistaa opiskeli-

joiden ja työelämän yhteydet heti opintojen alusta alkaen. Ryhmän koko oli 50 opiskelijaa, joista pilotissa oli mukana 36 opiskelijaa. Pilottiin osallistuivat vain moduulin kaikki kolme opintojaksoa suorittavat opiskelijat. Työelämäkumppaneita oli 36, jotka olivat opiskelijoiden työpaikkoja tai heille muuten tuttuja yrityksiä. Ne olivat eri kokoisia palvelu- ja valmistusyrityksiä, jotka edustivat laajasti eri

toimialoja ympäri Suomea. Moduulitehtävän suunnitteluun osallistui keväällä 2018 neljä opettajaa, joista kolme oli mukana moduulipilotin toteutuksessa opintojaksojen opettajina syyskuusta joulukuuhun 2018.

Liiketoiminnan perustaidot -moduulin yhteisen tehtävän tavoitteena oli koostaa yhteenvedo kolmen opintojakson nimettyjen oppi-

mistehtävien keskeisistä tuloksista käyttäen esimerkkinä opiskelijan valitsemaa yhteistyöyritystä. **Tehtävässä tuli esitellä kohdeyrityksen keskeiset toiminnot, käsitellä digitalisaation vaikutusta taloushallintoon sekä pohtia kehittämiskohteita ja toimenpide-ehdotuksia yrityksen kilpailukyvyn parantamiseksi.** Tehtävän muoto oli diaesitys, jonka tuli sisältää vähintäänkin tekstiä, kuvia, ääntä ja mielellään myös videoklippejä. Koska moduulin opintojaksot sijoittuivat aivan opintojen alkuun, arviointi painottui Xamkin arviointikehikon tiedolliseen osaamiseen. Työelä-

mäläheisen tehtävän osuus opintojaksojen ja koko moduulin kokonaisarviointista oli 10 %.

Tehtävä esiteltiin opiskelijoille opintojaksojen käynnistyessä syyskuussa 2018, ja he työstivät sitä yksilötyönä syyslukukauden ajan. Opiskelijat palauttivat tehtävät Moodlen palautuskansioon joulukuun alkuun mennessä, jonka jälkeen moduulin opintojaksojen opettajat arvioivat tehtävät yhdessä. Tehtävän arviointi painottui esityksen loogiseen rakenteeseen, sujuvaan ja visuaaliseen esitystapaan sekä esityksen viestinnälliseen sisältöön (sanoma,

puheen sujuvuus, kuvat, videot). Opettajat antoivat tehtävästä yhteispalautteen Moodlella.

Piloteista saatua palautetta ja kokemuksia

Pilottitoteutuksien opettajat ja opiskelijat antoivat arvionsa kokemuksistaan SWOT-analyysinä, joista on koosteet taulukoissa 1 ja 2.

Taulukko 1. SWOT- analyysi opettajien (n = 8) arvioista

VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
<p>Työelämäyhteys, tiimityöskentely, substanssitiedon ja käytännön yhdistäminen, ohjaa aloitteelliseen itseohjautuvaan työskentelyyn, opettaa neuvottelutaitoja yritys-elämän edustajien kanssa, kehittää tiimi-opettajuutta, parhaimmillaan auttaa opiskelijoita hahmottamaan kokonaisuuksia ja lisää opintojaksojen monipuolisuutta.</p>	<p>Moduulin opintojaksojen heikko vastaavuus kohdeyritysten toimintaan, ryhmissä vastuut jakautuvat epätasaisesti ja kyky sopia yhteisistä pelisäännöistä puutteellista, opintojakson teoriaosuuden hallinta jää puutteelliseksi, projektityön hyöty yritykselle on vähäinen, voi lisätä opettajan työmäärää (suunnittelu ja toteutusvaiheessa) ja opettajien aikataulujen yhteensovittaminen voi olla haasteellista.</p>
MAHDOLLISUUDET	UHAT
<p>Yritysyhteistyön hyödyntäminen myöhemmissä opinnoissa, opettajille uusia yrityskontakteja, yritykset voivat saada uutta tietoa oman toiminnan kehittämiseen, yritys oppii tuntemaan amk-toimintaa ja tarjoaa yritykselle mahdollisuuden uusien työntekijöiden rekrytointiin.</p>	<p>Yritysten yhteistyöhalun jatkuvuus riippuu niiden saamasta hyödystä, yhteistyöyritysten määrä ja toimialahajonta ei ole riittävän suuri, yritysten sitoutuminen yhteistyöhön on puutteellista, tiedon saanti yrityksistä puutteellista.</p>

Opettajien arvion mukaan erityisesti kehitettäviä kohteita työelämäläheisen moduulin toteuttamisessa ovat **opiskelijaryhmien työskentelyn ohjaus** sekä **teorian ja käytännön projektin selvempi yhdistäminen**.

Taulukko 2. SWOT- analyysi opiskelijoiden (n = 30) arvioista

VAHVUUDET	HEIKKOUEDET
Kokonaisuuden hahmottaminen yritystoiminnasta, työjärjestyksessä varattu aika projektityön tekemiseen, opettajien aktiivisuus, projektityön monipuolisuus, tiimityötaitojen kehittyminen.	Projektityön tekemisen aika on liian pitkä, yritysten yhteistyöhalun vähäisyys, teorian ja projektityön yhteys epäselvä, ryhmätyöskentely rajoittaa omassa tahdissa oppimista, opettajat eivät näe kokonaisuutta vaan keskittyvät omiin substanssialueisiin.
MAHDOLLISUUDET	UHAT
Työelämään verkottumisen mahdollisuus, yritysten yksilölliset toimintatavat lisäävät opiskelijoiden kokemusta erilaisista toimialoista, opiskelijan mahdollisuus työllistyä kohdeyritykseen, yhdellä laajemmalla tehtävällä voi korvata opintojaksojen useita yksittäisiä tehtäviä.	Projekteissa usein samoja yrityksiä, jolloin yritysten halu yhteistyöhön heikkenee, opiskelijoiden sitoutuminen ryhmän yhteiseen projektityöhön haasteellista, opettajien sovittava paremmin projektitöiden ohjauksen linjoista, voi lisätä opiskelijan työmäärää.

Opiskelijoiden arvion mukaan erityisesti kehitettäviä kohteita työelämäläheisen moduulin toteuttamisessa ovat **kohdeyritysten sitouttamisen parantaminen** sekä **teorian ja käytännön projektin selvempi yhdistäminen**.

**Yhden toimeksiantajan näkemyksiä
Xamkin kanssa tehdystä yhteistyöstä:**

”Yritysyhteistyön kehittämiseksi olisi yritykselle tärkeää saada riittävästi tietoa AMK:n toiminnasta. Tieto olisi hyvä saada koordinoitusti yhdestä paikasta.”

”Käytännön tehtävä, konkretia osoittaa osaamisen.”

”Yhteistyö opiskelijoiden kanssa projektityön osalta sujui hyvin.”

”Koen yhteistyön tärkeäksi. Mahdollistaa tulevien työntekijöiden saannin.”

Osaamisen näyttöjen moninaisuus

Xamkin osatoteutuksen toisena pää-tavoitteena oli suunnitella ja kokeilla uusia ja innovatiivisia osaamisen näyttötapoja, jotka hyödyttävät opiskelijaa, korkeakoulua ja työelämää. Emma Gaala -yhteistyö antoi Toteemi-hankkeelle ennalta arvaamattoman kokeilumahdollisuuden korkeakoulun ja työelämän yhteistyössä rakennetusta oppimis-ympäristöstä.

Xamk, Musiikintuottajat ry ja Mediatoimisto OMD laativat keväällä 2017 sopimuksen, joka sisälsi myös laajasti opetuksellista yhteis-työtä toimeksiantajien kanssa. Emma Gaala koettiin kiinnostavaksi opiskelijoiden kes-kuudessa. Somemarkkinoinnin suunnittelu ja toteutus osoittautui innostavaksi ja opet-tavaiseksi projektiksi, johon kaikilla Xamkin opiskelijoilla koulutusohjelmasta riippumatta oli mahdollisuus osallistua.

Opetusprojekti sisälsi myös kilpailuaspek-tin, joka oli omiaan lisäämään opiskelijoiden motivaatiota ja sitoutumista projektiin. Osaamisen näyttöihin panostettiin ja jatkoon-pääsyn ratkaisivat työelämän toimeksiantajat yhdessä opettajien kanssa sovituilla arviointi-kriteereillä. Loppuyhteenvetona voimme todeta, että Emma Gaala osoittautui täys-osumaksi oppimisympäristönä sekä myös Toteemi-hankkeen pilottina.

Kuva 8. Emma Gaala oppimis-
ympäristönä opiskelijoille ja opettajille.

Lue lisää opettajien ja opiskelijoiden kokemuksista Emma Gaala -oppimisprojektissa Hannele Lappalaisen artikkeleista: [Emma Gaala oppimisympäristönä Xamkin opiskelijoille ja opettajille](#) ja [Emma Gaala opetti ja yhdisti](#).

Toteemi-hankkeen keskeisenä tavoitteena on ollut opiskelijoiden kiinnittäminen työelämään jo heti opintojen alusta alkaen. Syksyllä 2019 hankkeen puitteissa kokeiltiin opiskeli-

joiden mukaanottoa työelämäprojekteihin jo heti ensimmäisen lukukauden aikana. Toiminnan päätavoitteina oli uusien opiskelijoiden ryhmäytyminen, työelämävalmiuksien kehittäminen ja verkostoituminen alueen elinkeinoelämän kanssa.

Työelämäprojektit olivat pienimuotoisia ja vaatimustasoltaan ensimmäisen opintovuoden opiskelijoille soveltuvia tapahtumajärjestelyprojekteja, joissa opiskelijat pääsivät

näyttämään työelämäosaamistaan autenttisisissa oppimisympäristöissä. Arviointi toteutui itsearviointina, tiimiarviointina sekä toimeksiantajan edustajan ja ohjaavan opettajan antamana palautteena. Työelämäprojekteissa kokeiltiin myös tutoreiden ja uusien opiskelijoiden yhteistyötä. Tutorit toimivat yhteyshenkilöinä ja ”työnjohtoharjoittelijoina” uusien opiskelijoiden tukena sekä perustivat tiimeille WhatsApp-ryhmät projektiviestintää sekä dokumentointia varten.

Työelämäprojektit:

- [Railforum-seminaarin](#), avustavat tehtävät
- [Prostek-seminaarin](#), tapahtumajärjestelyt
- [Alihankinta 2019 -messut](#) Tampereella – messuesittelijän tehtävät
- [Sihteeriyhdistys – Kymenlaakson jaosto](#), vierailu Xamkiin, somekoulutus
- [Päivä Johtajana -tempaus](#), johtajan työpäivän seuraaminen

Työelämäprojekteihin osallistuvien opintonsa juuri aloittaneiden opiskelijoiden sekä “työnjohtoharjoittelijoina” toimivien tutoreiden palautteista kävi ilmi, että vastaavanlaista toimintatapaa voidaan jatkaa tulevaisuudessakin. Uudet opiskelijat kokivat saaneensa tukea ja rohkaisua työelämäprojekteissa toimimiseen. Vastaavasti tutorit pääsivät valmentautumaan työnjohdollisiin tehtäviin ja vahvistamaan myös ohjauksellista osaamistaan. Sekä aloittavat opiskelijat että tutorit kokivat saaneensa projekteista uusia kontakteja oman työelämäverkostonsa vahvistamiseksi.

Opettajien työelämäpedagogiikan vahvistaminen

Xamkin osatoteutuksen tavoitteena oli vahvistaa opiskelijoiden työelämävalmiuksien ohella myös opettajien työelämäpedagogista osaamista. Hanketta oli toteuttamassa yhteensä 11 liiketalouden opettajaa. Hankkeen aikana järjestettiin useita työpajoja ja koulutustilaisuuksia, joiden päätavoitteena oli työelämäpedagogisen osaamisen levittäminen opettajille.

2017

Xamkin
osatoteutuksen
tavoitteet nivottiin
Toteemi-hankkeen
kokonaistavoitteisiin
Kouvolan kampuksella
12.9.2017

Toteemi-hankkeen
aloitusseminaari
Haaga-Heliassa
12.10.2017

2018

Hankkeen esittely
liiketalouden yksikön
opettajille Mikkelin
kampuksella 15.1.2018

Konsultaatioilaisuus
ja esittely
liiketalouden yksikön
opettajille Kouvolan
kampuksella 6.3.2018

Työelämäläheistä
oppimista
Gdanskissa,
4.-5.6.2018

Tiimioppimisen
valmennuspäivä
Kouvolan kampuksella
13.9.2018

Toteemi-
konsultaatio ja
työpaja: Arviointi
työelämäläheisessä
oppimisessa
Kouvolan
kampuksella
20.9.2018

Kokeile ja kehitä
-seminaari Haaga-
Heliassa 7.11.2018

2019

Kuva 9. Aikajana työelämäpedagogisen kehittämisen toimenpiteistä hankkeen aikana.

MILLÄ TULOKSIN?

Xamkin osatoteutuksen moduulipiloteista ja hankkeen muista toimenpiteistä saamamme kokemuksen pohjalta loimme mallin työelämäläheisen moduuliopetuksen toteuttamisesta.

Jotta työelämäläheinen moduuliopetus voi aidosti toteutua, täytyy perustan olla kunnossa, ts. korkeakoulun pedagogisten linjausten ja opetussuunnitelmien on mahdollistettava työelämän ja opetuksen välinen yhteistyö.

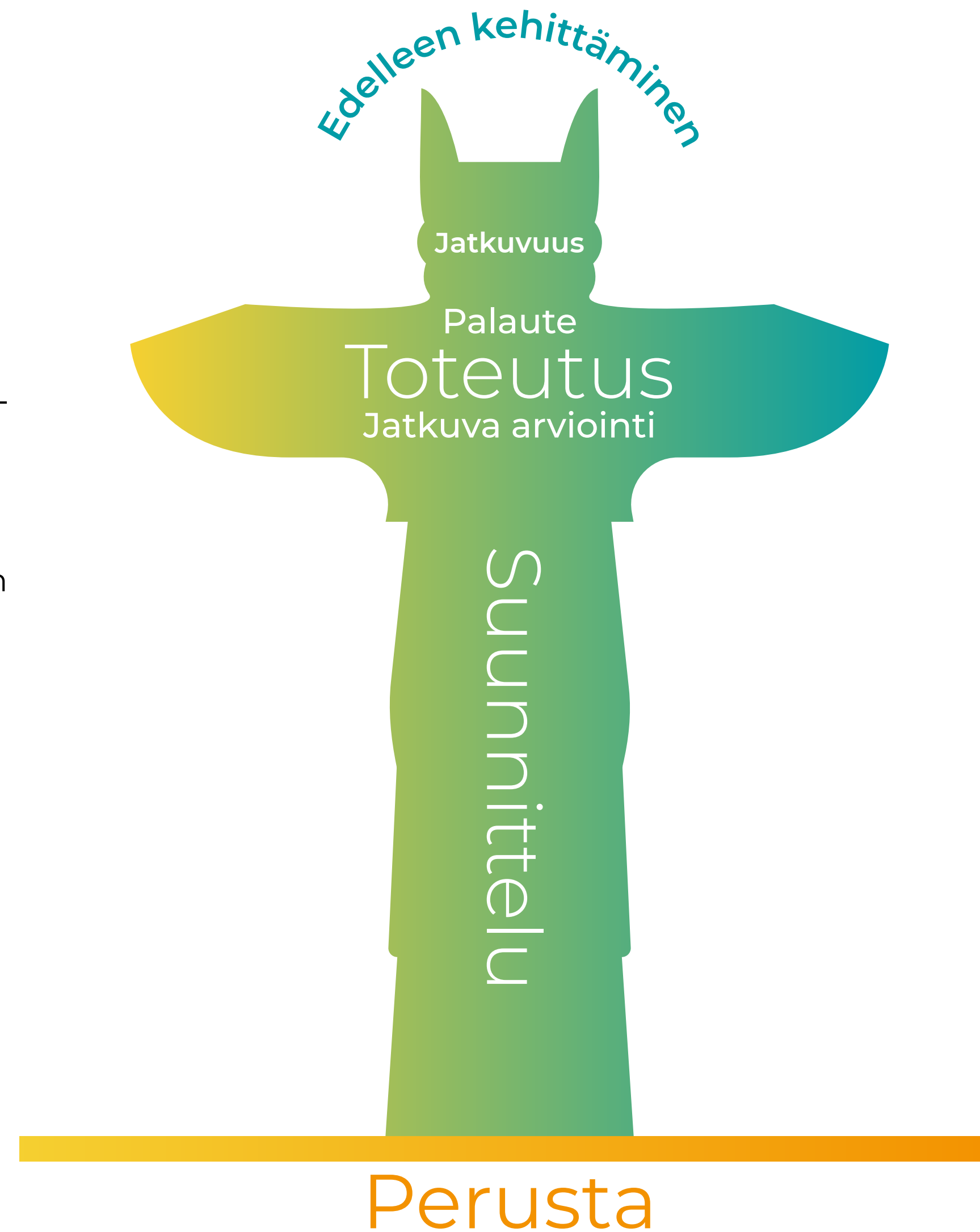
Tarkka toimenpiteiden suunnittelu etukäteen antaa puitteet sujuvaan käytännön toteutukseen, jota kehitetään jatkuvan arvioinnin ja palautteen pohjalta.

1. Perusta

- I. Pedagoginen kehittämisohjelma 2018–2022
- II. Osaamisperustaiset modulaariset opetussuunnitelmat

2. Suunnittelu

- I. Yhteinen ymmärrys moduulin tavoitteista, toteutuksesta ja arvioinnista
- II. Toteutussuunnitelmat
- III. Työjärjestykset
- IV. Yhteinen oppimisalusta
- V. Yhteistyökumppanit
- VI. Yhteinen osaamisen näyttö/toimeksianto
- VII. Tiimivalmennus opiskelijoille ja opettajille

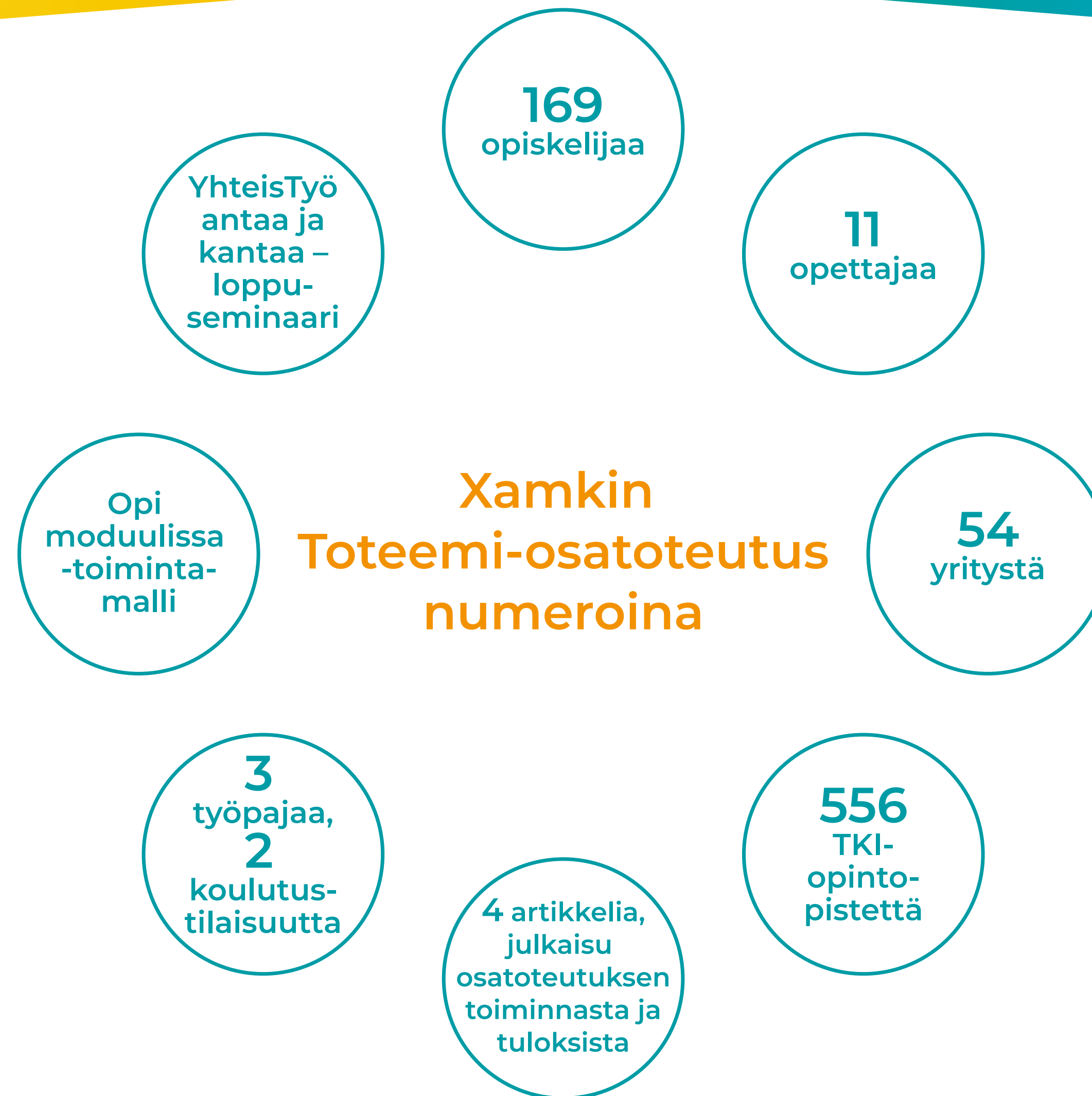

3. Toteutus

- I. Aloitustilaisuus
- II. Toimeksiantajat tutuiksi
- III. Ohjaus (opettajat ja toimeksiantajat)
- IV. Välipalautteet
- V. Osaamisen näytöt
- VI. Loppuarvioinnit/palautteet

4. Edelleen kehittäminen

Kuva 10. Opi moduulissa -teoriaa ja käytäntöä sopivassa suhteessa.

Kuva 11. Xamkin osatoteutus numeroina.

MITÄ OPIMME JA MITÄ TEKISIMME TOISIN?

Matkamme Toteemi-hankkeessa oli opettavainen. Jo mukanaolo laajassa valtakunnallisessa verkostohankkeessa oli oppimisen paikka. Suomen korkeakoulut ponnistelevat samojen haasteiden kanssa – oli sitten kysymys ammattikorkeakouluista tai yliopistoista. Toteemi-hanke järjesti useita kiinnostavia seminaareja, joissa verkostoituminen muiden korkeakoulujen edustajien kanssa

oli tehty helpoksi. Vertaisarvioinnin työpariksi saimme Lapin ammattikorkeakoulun, jolloin pääsimme syvällisemmin vertailemaan toistemme toimintatapoja ja -prosesseja.

Oman ammattikorkeakoulumme sisällä hanke antoi mahdollisuuden tutustua eri yksiköiden toimintatapoihin, -prosesseihin ja henkilökuntaan – erityisesti moduulipilo-

tin kohteena olevaan liiketalouden koulutukseen sekä Kouvolan että Mikkelin yksikössä. Xamkin osatoteutuksessa järjestettiin myös useita työpajoja ja koulutustilaisuuksia hankkeen puitteissa.

Kehittämis- ja muutoskohteita moduulipilottien ja siitä saatujen palautteiden perusteella:

LYK:

- yhtenäisen linjauksen varmistaminen moduulitehtävän ohjauksen osalta
- valmiin työn esittäminen perinteisemmin (ei videota käyttäen) ja aikaa keskusteluun varattava enemmän
- sidosryhmän sitouttaminen jo moduulin toteutuksen suunnitteluvaiheessa

- työn opinnollistaminen voidaan pitkälti yhdistää moduulin työelämäläheiseen tehtävään
- kokeiltua toimintamallia voidaan soveltaa myös muiden moduulien osalta – tosin vain yksi tehtävä lukukaudessa

LYM:

- rohkeasti isompi painoarvo arvioinnissa työelämäläheiselle moduulitehtävälle
- yhteistyöyritysten osallistuminen moduulitehtävän arviointiin
- opiskelijatiimit yksilötyöskentelyn sijaan
- opiskelijoiden perusteellinen valmentaminen

Moduulin **opettajien yhteissuunnittelu opintojaksojen toteutuskuvausten ja työjärjestystietojen osalta** edistää yhteneväisiä linjauksia. Resurssien puitteissa voidaan sopia moduulin yhteysopettajasta. Olemassa olevat tai uudet **sitoutetut yritys yhteiskumppanit** ovat välttämättömiä työelämäläheisen pedagogiikan varmistamiseksi.

Yhteiseen moduulityöhön liittyvät **loppuesitykset** (fyysiset tai virtuaaliset) kannattaa

avata laajemmalle yleisölle. **Toimeksiantajien palaute on hyödyllistä** opiskelijoiden oppimisen sekä yhteistyön jatkon suhteen. Opiskelijan **oppimispäiväkirja ja itsearviointi** ovat myös välttämättömiä työelämävalmiuksien kehittämisessä.

Looginen eteneminen kokonaisuuden (moduulin, lukukauden tai jopa lukuvuoden mittainen tehtävä) suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin osalta kannattaa hahmot-

taa aikajanan kautta. Mitä tehdään ja milloin? Näin voidaan varmistaa asianomaisille (opiskelijat, opettajat, sidosryhmien edustajat) aikaresurssit tarvittaviin paikkoihin. Suunnittelun ja yhteistoiminnan apuna voidaan hyödyntää **digitaalisia kanavia**, joihin kaikilla on pääsy.

MILLÄ MIELIN MAALISSA JA MITÄ KOHTI?

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun Toteemi-hankkeen osatoteutus paljasti yhteistyön merkityksen työelämäläheisessä oppimisessä. Juuri siksi halusimmekin nimetä osatoteutuksemme päättöseminaarin ”YhteisTyö antaa ja kantaa”. Onnistunut työelämäyhteistyö edellyttää kolmikannalta (opiskelijat, opettajat, työelämäkumppanit) aitoa kiinnostusta ja motivaatiota työskennellä yhdessä sekä nähdä yhteistyön merkitys kaikkien osapuolten toiminnassa ja oppimisessä.

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa on jälleen parhaillaan opetussuunnitelmaprosessi menossa – ”Vierivää kiveä ei siis päästetä sammaloitumaan”. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön vuonna 2020 alkavissa koulutuksissa. Modulaarinen opintojen rakenne tulee säilymään. Raamit moduuleissa tapahtuvalle yhteisopettajuudelle ja työelämäyhteistyölle mahdollistetaan opetussuunnitelmissa kaikille koulutuksille. Työelämäläheisiä moduulitoteutuksia järjestetään parhaillaan mm. liiketalouden koulutuksissa.

Emma Gaala -yhteistyö on käynnistynyt tänä syksynä jo kolmatta kertaa, ja kiinnostusta asiaan näyttää riittävän opiskelijoiden, opettajien ja työelämän keskuudessa.

Työelämäpedagogisen osaamisen merkitys opettajan työssä korostuu entisestään. Xamk mahdollistaa työelämäjaksoja asiasta kiinnostuneille opettajille, ja opetuksen ja TKI-toiminnan yhteistyötä lisätään. Opetuksen kehittämishankkeiden välistä yhteiskehittelyä on toteutettu systemaattisesti vuodesta

2018 lähtien. Hankkeiden tuottamaa tietoa ja kokemusta jaetaan eri kanavien kautta niin johdolle kuin myös muulle henkilökunnalle.

Xamkin pedagoginen ohjelma korostaa kokeilukulttuuria osana tulevaisuuslähtöistä oppimista. Kupias & Peltola nostavat esille teoksessaan Oppiminen työssä (2019) KOHTI-kriteereiden soveltuvuuden työelämän oppimistilanteiden kokeilujen arvioinnissa.

Xamkin osatoteutuksessa KOHTI-kriteerit toteutuivat.

Xamk Toteemi -hanke KOHTI-kriteerein arvioituna (Kupias & Peltola, s. 232)

KOHTI-kriteerit	Xamk Toteemi-hanke
K Kokonaisuuden huomioon ottava, systeminen	%
O Organisaation missiota edistävä	%
H Huimiin seikkailuihin kannustava, rohkea ja ennakkoluuloton	%
T Takaiskuja kestävä, salliva ja armollinen	%
I Innostava ja myönteinen	%

LÄHTEET

Ahtola, A. & Ala-Uotila, H. 2019. Työelämä-läheisen moduulin haasteita ja ratkaisuja. Teoksessa Kotila, H. & Vanhanen-Nuutinen, L. (toim.) Työn ja oppimisen liitto. Toteemi-hankkeen uusia innovaatioita. Helsinki 2019. Haaga-Helian julkaisut 8/2019. Saatavissa: https://www.haaga-helia.fi/sites/default/files/Kuvat-ja-liitteet/Tutkimus-ja-kehittaminen/julkaisut/hh_toteemi_web.pdf?userLang=fi [viitattu 31.10.2019].

Auvinen, P. & Lappalainen, H. 2018. Työelämä-läheistä oppimista Gdanskissa. Xamk Next. WWW-dokumentti. Saatavissa <https://next.xamk.fi/yhteistyossa/tyoelamalaheista-oppimista-gdanskissa/> [viitattu 10.9.2019].

Haaga-Helia. Toteemi-hankkeen-verkkosivut. Saatavissa: <http://amktoteemi.fi/> [viitattu 15.10.2019].

Kupias, P. & Peltola, R. 2019. Oppiminen työssä. Helsinki: Gaudeamus Oy.

Kuoppala, E. 2019. The Cultural Event as a Test Bench of Work-Based Pedagogy in Vocational Higher Education. A study of strategic partnership, commitment, and expansive learning in a regional network. Tampere University Dissertations 2019:50.

Kuoppala, E. & Uotila, P. 2017. Työelämäpedagogiikka: Yhdessä oppimista ja kehittämistä. Xamk Next. Saatavissa: <https://next.xamk.fi/uutta-luomassa/tyoelamapedagogiikka-yhdessa-oppimista-jakehittamista/> [viitattu 14.11.2019]

Lappalainen, H. 2018. Emma Gaala oppimisympäristönä. Next Xamk. Saatavissa: <https://next.xamk.fi/uutta-luomassa/emma-gaala-oppimisymparistona-xamkin-opiskelijoille-ja-opettajille/> [viitattu 15.10.2019].

Lappalainen, H. 2018. Emma opetti ja yhdisti. Next Xamk. Saatavissa: <https://next.xamk.fi/uutta-luomassa/emma-opetti-ja-yhdisti/> [viitattu 15.10.2019].

Xamkin pedagoginen kehittämisohjelma 2018–2022. WWW-sivu. Saatavissa: <https://www.xamk.fi/xamkin-pedagoginen-kehittamisohjelma-2018-2022/#/0> [viitattu 10.9.2019].

Opetushallitus. 2019. Osaaminen 2035. Osaamisen ennakointifoorumin ensimmäisiä ennakointituloksia. Saatavissa: <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/osaaminen-2035> [viitattu 10.9.2019].